MOERDIJK

Raadsvoorstel

Portefeuillehouder(s)	wethouder A.M.J. Dingemans Med
Datum commissiebehandeling	11 januari 2024
Datum raadsbehandeling	1 februari 2024
Zaaknummer	1016087
Onderwerp	Startdocument Bastion Groningen

Voorgesteld besluit

1. Het Startdocument Bastion Groningen vast te stellen;
2. Het Transformatiekader Bastion Groningen en Oostbeer vast te stellen;
3. Een voorbereidingskrediet van € 55.000 ten behoeve van de initiatieffase van het project Bastion Groningen beschikbaar te stellen;
4. Deze voorbereidingskosten als onderdeel van de totale investering te activeren.

Publiekssamenvatting

Bastion Groningen is onderdeel van de vestingwerken van Willemstad. In totaal zijn er zeven bastions, waarvan Bastion Groningen er één is. In de huidige situatie biedt het bastion te weinig beleving voor bezoekers. In de Visie op de verdedigingswerken staat dat de gemeente ambieert om de verdedigingswerken verder te ontwikkelen en te versterken. Daarom is, in overleg met de bewoners van Willemstad, Bastion Groningen aangewezen als locatie waar een ontwikkeling nodig is om bezoekers langer vast te houden;

Het startdocument vormt de eerste stap in de ontwikkeling van het gebied. Met het startdocument gaat het project van de intake naar de initiatieffase. In deze fase wordt gekeken naar haalbaarheid, ontwerp en projectexploitatie van het plan.

Inleiding

In 2018 is door de gemeenteraad de Visie op de verdedigingswerken aangenomen. De gemeente ambieert om de verdedigingswerken verder te ontwikkelen en te versterken. Op dit moment biedt het gebied te weinig beleving voor bezoekers. Daarom is, in overleg met de bewoners van Willemstad, Bastion Groningen aangewezen als de locatie waar ontwikkeling nodig is om bezoekers langer vast te houden.

In 2019 heeft DAF/Redscape-architecten een plan opgesteld voor de inrichting van Bastion Groningen met tot doel de verblijfskwaliteit, belevenis en begaanbaarheid van het Bastion als onderdeel van de vesting van Willemstad, tot stand te brengen in een veranderend landschap van lokale ontwikkelingen. De plannen dienen nog getoetst te worden op actualiteit en haalbaarheid. De twee vestingsteden vormen steeds meer een logisch onderdeel van de Stelling van Willemstad binnen de Zuiderwaterlinie.

Het college heeft op 8 maart 2022 het Uitvoeringsprogramma vitaal centrum Willemstad vastgesteld. Er is toen besloten om Bastion Groningen als project op te pakken.

Beoogd effect

Het beoogd effect is een leefbaar en beleefbaar gebied creëren in en rondom Bastion Groningen. Door het verhogen van de kwaliteit en de belevenis van de locatie, trekt dit meer bezoekers en inwoners naar deze plaats. Dit is in lijn met de Visie op Vestingwerken van 2018 en Uitvoeringsprogramma Vitale Centra van 2022.

Argumenten

1. Beslispunt 1: Het Startdocument Bastion Groningen vast te stellen. Argumenten:

1.1. *De ontwikkeling draagt bij aan het toevoegen van meer kwaliteit en beleving aan de locatie.*
De huidige locatie trekt weinig bezoekers. Met de ontwikkelingsplannen zorgt dit ervoor dat de locatie meer kwaliteit en beleving biedt waardoor bezoekers en inwoners bewust een bezoek willen plannen.

1.2. Draagt bij aan de toeristische potentie van Willemstad.
Het bastion en de Oostbeer zijn verbonden met de Stelling van Willemstad en de Zuiderwaterlinie. De gemeente wil de toeristische potentie van het gebied meer benutten en op deze manier bezoekers meer informatie geven over de geschiedenis van het gebied.

1.3. De gebiedsontwikkeling is een wens van het bestuur van de gemeente en inwoners van Willemstad.
Voor het gebied rondom het bastion is het erg gewenst om een gebiedsontwikkeling plaats te laten vinden wat breed wordt gedragen.

1.4. *Hiermee worden de kaders voor het project vastgesteld*;
Het startdocument omvat diverse zaken zoals de projectkaders, onderzoeksgebied, kosten en planning. Met het vaststellen van het startdocument is duidelijk wat er precies wordt verwacht en hoe het vervolg eruitziet.

2. Beslispunt 2: Het Transformatiekader Bastion Groningen en Oostbeer vast te stellen Argumenten;

2.1. Dit bevat de ruimtelijke randvoorwaarden en uitgangspunten.
De locatie Bastion Groningen en de Oostbeer hebben een historische achtergrond en functie. Het is belangrijk om bij de ontwikkeling van dit gebied rekening te houden met de mogelijkheden. Het transformatiekader heeft deze randvoorwaarden en uitgangspunten vastgelegd.

3. Beslispunt 3: Een voorbereidingskrediet van € 55.000 ten behoeve van de initiatieffase van het project Bastion Groningen beschikbaar te stellen. Argumenten:

3.1. *Dit omvat diverse kosten voor de initiatieffase.*
Deze kosten bevatten de haalbaarheid, schetsontwerp, kostenraming, subsidieadvies en mogelijk onvoorziene kosten.

4. Beslispunt 4: Deze voorbereidingskosten als onderdeel van de totale investering te activeren. Argumenten:

4.1. *De kosten worden later meegenomen in de krediet aanvraag.*
Deze kosten worden als onderdeel van de totale investering geactiveerd en later meegenomen in de kredietaanvraag en berekening van de jaarlasten ten behoeve van de aanpassing van het Bastion Groningen.

Kanttekeningen en risico's

1. Beslispunt 1: Het Startdocument Bastion Groningen vast te stellen. Kanttekeningen:

1.1. De ontwikkeling van de Oostbeer kan voor extra langzaam verkeersbewegingen zorgen.
In de initiatieffase wordt de Oostbeer betrokken vanuit een integrale gebiedsontwikkeling. Navolgend worden deze projecten los van elkaar gezien zodat dergelijke risico's goed onderzocht kunnen worden.

2. Beslispunt 2: Het Transformatiekader Bastion Groningen en Oostbeer vast te stellen Kanttekeningen;

2.1. De archeologische en monumentale waarde van het gebied kan het lastig maken om een ontwikkeling te realiseren.
Met het vaststellen van het transformatiekader wordt duidelijk binnen welke randvoorwaarden en uitgangspunten er ontwikkeld kan worden. De Rijksdienst en de Provincie zijn vanaf het begin betrokken bij de gebiedsontwikkeling.

3. Beslispunt 3: Een voorbereidingskrediet van € 55.000 ten behoeve van de initiatieffase van het project Bastion Groningen beschikbaar te stellen. Kanttekeningen:
-

4. Beslispunt 4: Deze voorbereidingskosten als onderdeel van de totale investering te activeren. Kanttekeningen:

4.1. De gemeenteraad kan besluiten niet tot realisatie over te gaan.
Mocht de gemeenteraad besluiten niet over te gaan tot het realiseren van de aanpassing van het Bastion dan zullen de gemaakte kosten alsnog direct ten laste van het jaarrekeningresultaat worden gebracht in het jaar waarin dit besluit genomen wordt.

Middelen
De volgende financiële en personele middelen zijn benodigd:

Financiële middelen
Behoudens ambtelijke uren worden de gemeentelijke kosten in de initiatieffase geraamd op € 55.000 en hebben betrekking op de inhuur van extern deskundigen alsmede de kosten van haalbaarheidsonderzoeken. Gezien de historische en archeologische waarde van het gebied wordt er extra projectkrediet aangevraagd in de initiatieffase voor het opstellen van een inrichtingsontwerp, het inventariseren van subsidiemogelijkheden en eventueel aanvullende onderzoeken. De gemeenteraad wordt gevraagd voor dit bedrag een voorbereidingskrediet vast te stellen. Deze kosten worden als onderdeel van de totale investering geactiveerd en later meegenomen in de kredietaanvraag en berekening van de jaarlasten ten behoeve van de aanpassing van het Bastion Groningen. Mocht de gemeenteraad besluiten niet over te gaan tot het realiseren van de aanpassing van het Bastion dan zullen de gemaakte kosten alsnog direct ten laste van het jaarrekeningresultaat worden gebracht in het jaar waarin dit besluit genomen wordt.

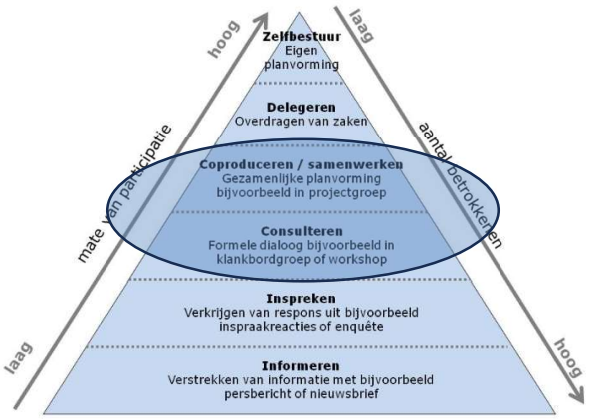
Onderwerp	**Kosten**
Opmaken inrichtingsontwerp en haalbaarheid toetsing	€35.000
Opstellen kostenraming	€10.000
Subsidieadviseur	€5.000
Onvoorzien	€5.000
Totaal	€55.000

Personele middelen
Voor het opstellen van een ontwerpschetsen, kostenraming en subsidiemogelijkheden worden externe capaciteiten aangetrokken. Voor de vakinhoudelijke advisering wordt er een beroep gedaan op de vakinhoudelijke ambtelijke capaciteit.

Communicatie
In het startdocument zijn de diverse betrokken doelgroepen geformuleerd. Na vaststelling van het raadsvoorstel worden de betrokkenen uit het eerdere traject van DaF /Redscape

meegenomen op de plannen en het toekomstig proces. Met (een afvaardiging) van de groep wordt een klankbordgroep opgesteld waarin periodiek de stand van zaken wordt besproken. De andere inwoners van de gemeente worden geïnformeerd door middel van een persbericht.

Verwijs naar het participatietraject
In het startdocument wordt er nader ingegaan op de betrokken doelgroepen en de rol in het kader van participatie. De voornaamste doelgroepen bevinden zich in de groep 'coproduceren/samenwerken' en 'consulteren'.

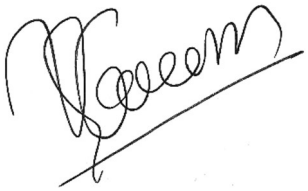

Vervolg
De planning van het project ziet er op grove lijnen als volgt uit:

Fase	Activiteit	Besluit	Gereed
Intake	Startdocument	Raad	Februari 2024
Initiatief	Uitwerken van een schetsontwerp op basis van programma van eisen		Q4 2024
	De visie onderzoeken op: a) Planologische haalbaarheid: goede ruimtelijke onderbouwing voor de planprocedure, waaronder in ieder geval cultuurhistorie, archeologie, landschappelijke en stedenbouwkundige aspecten, milieu, veiligheid, bodem, waterhuishouding, flora en fauna, verkeer en (ondergrondse) infrastructuur; b) Financiële haalbaarheid: project(grond)exploitatie, risicoanalyse inclusief planschade en inschatting van structurele (beheers-)kosten; c) Maatschappelijke haalbaarheid: resultante van de interactie met betrokkenen.	College	Q3 2025
	Aanvullende onderzoeken		Q3 2025
	Vaststellen haalbaarheidsstudie en beschikbaar stellen van krediet	Raad	Q4 2025
Ontwerp	Uitwerken definitief ontwerp		2026
	Planologische procedure		2026
Uitvoering	Voorbereiding realisatie en uitvoering		2027
Afronding	Evaluatie	College	Q1 2028

Bijlagen
Bijlage 1: Startdocument Bastion Groningen
Bijlage 2: Transformatiekader Bastion Groningen en Oostbeer
Bijlage 3: Inrichting Bastion Groningen te Willemstad

Mocht u vragen hebben over dit voorstel, dan kunt u contact opnemen met de griffier via e-mail griffie@moerdiik.nl.

Zevenbergen, 5 december 2023
Burgemeester en wethouders van Moerdijk,

de gemeentesecretaris,	de burgemeester,
ir. J.C. Slagboom	A.J. Moerkerke

RAADSBESLUIT

Raadsvergadering van 1 februari 2024

De raad van de gemeente Moerdijk,

gezien het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. *5 december 2023*

overwegende dat:
- De gemeente ambieert om de verdedigingswerken verder te ontwikkelen en te versterken. Daarom is Bastion Groningen aangewezen als locatie waar ontwikkeling nodig is om bezoekers langer vast te houden;
- Het startdocument vormt de eerste stap in de ontwikkeling van het gebied. Met het startdocument gaat het project van de intake naar de initiatieffase. In deze fase wordt gekeken naar haalbaarheid, ontwerp en projectexploitatie van het plan.

gelet op:
- In 2018 is door de gemeenteraad de Visie op de verdedigingswerken aangenomen. In 2019 heeft DAF/Redscape-architecten een plan opgesteld voor de inrichting van Bastion Groningen met tot doel de verblijfskwaliteit, belevenis en begaanbaarheid van het Bastion als onderdeel van de vesting van Willemstad, tot stand te brengen, in een veranderend landschap van lokale ontwikkelingen. De plannen dienen nog getoetst te worden op actualiteit en haalbaarheid.
- Het college heeft op 8 maart 2022 het Uitvoeringsprogramma vitaal centrum Willemstad vastgesteld. Er is toen besloten om Bastion Groningen als project op te pakken.

BESLUIT

1. Het Startdocument Bastion Groningen vast te stellen;
2. Het Transformatiekader Bastion Groningen en Oostbeer vast te stellen;
3. Een voorbereidingskrediet van € 55.000 ten behoeve van de initiatieffase van het project Bastion Groningen beschikbaar te stellen;
4. Deze voorbereidingskosten als onderdeel van de totale investering te activeren.

Vastgesteld in de raadsvergadering d.d. *1 februari 2024,*
de griffier, de voorzitter,

H.M. Vonk-Schenkel A.J. Moerkerke